

ROUŠKA

ročník 15

číslo 5/12

Vydává Charita Bohumín, Štefánikova 957, Bohumín
tel: 596 013 606, email : bohumin@charita.cz

NEHCI ZŮSTÁVAT NA OKRAJI

S vyhlášením Roku víry jsme se již seznámili v minulém čísle a věřím, že jej chceme mít stále na paměti a uvažovat, jak bychom jej co nejlépe prožili. Otcem biskupem jsme byli v katedrále při zahájení Roku víry v diecézi vyzvání, abychom se pokud možno každý den modlili Nicejsko-cařihradské vyznání víry, jak je známe ze mše svaté a jak je najdeme např. v Kancionálu na str. 57. V něm si připomínejme jednotlivé pravdy víry, abychom o nich pak dovedli také svědčit. K onomu přemýšlení chci dnes nabídnout k úvaze slova jedné modlitby.¹ Možná o nich nejprve sami rozjímáme, bez toho, co píšu níže.

Mnoho lidí mluví o víře,

ale mluví o ní tak,

jako by sami nebyli přesvědčeni.

Ptal jsem se, co to je:

Trojedinost, Věčnost, Peklo.

Všichni odpovídali v obrazech,

odbývali mne formulkami.

Nebyl bys Bohem, kdybych tě chápal,

kdybych mohl prozkoumat tvé tajemství.

Já však bych chtěl k tobě blíže,

nechci zůstávat na okraji.

Pošli mi člověka,

který by mi poskytl větší jasnost,

který o tobě mluví tak, aby se mi otevřely oči.

Z textu vybírám několik podnětů: povrchnost, pokoru, touhu i důvěru.

¹ Alfons Pereira *Myšlenky a modlitby*, Zvon 1991

Povrchnost těch, kteří se nesnaží prohlubovat svou víru a žijí na povrchu frází, formulek a vlastní spravedlnosti. Sestavili si svůj „systém“ života věřícího, své „to stačí“, a jsou spokojeni. Také Bůh by měl být s nimi spokojen. Zdánlivě mají vše vyřešeno. O víře rádi a snadno hovoří, protože víc jako o nauce než o pokladu srdce. Ano, Bůh je tajemství, které je nad naše chápání, ale to neznamená, že se k němu nemohu ve svém životě stále přibližovat, stále nově jej objevovat a nacházet. Vzorem nám může být Panna Maria. Byla postavena před velkým tajemstvím víry. Ale vše, co prožívala s Ježíšem a čemu třeba sama nerozuměla, uchovávala v srdci. Uchovávala proto, aby o tom v souvislostech dalšího života přemýšlela a skládala jeden střípek událostí ke druhému v celistvost Boží pravdy a lásky.

Pokoru v tom, že Bůh bude vždy převyšovat každé mé poznání o něm, a i to nejdokonalejší není schopno postihnout, jaký Bůh ve skutečnosti je. Ale v této pokoře jsem schopen také přijmout, že v Bohu nemůže být nedokonalost. Nemůže v něm být slabost, lež, krutost... To jen naše omezené poznání, temnota a pýcha spěchá s výčitkou Bohu, že není takový, jaký by měl být.

Pokora se tu pojí ještě s jednou věcí. A sice, že si na své cestě víry sám nevystačím. Potřebuji druhého (kněze, druhá ve víře), společenství, církev a s ní i prostředky, které mi dává – nauku, kterou po staletí střeží a hlásá, milost, kterou ve svátostech rozdává, světlo příkladu svatých.

Touhu. Touhu po Bohu. Jako cenné hnutí ve svém nitru. Ona je již odpovědí na Boží blízkost. Jako včela vábena vůní a krásou letí za květem, je touha „letem“ za krásou a dobrem, které se mne již dotýká. Letem, tedy odpovědí na Boží dotyk, který je vždy první. *Nechci zůstat na okraji*, zní slova zmíněné modlitby. Modlíci se vnímá, že je něco většího, k čemu se touží přiblížit. Neví jak, neví kdy, neví čím, ale ví, že je na okraji. Kéž bychom právě tato hnutí objevovali ve svém srdci. To se nedá naplánovat ani vydobýt precizností modliteb či skutků. To odhalujeme ve své hříšnosti (v otevřenosti srdce před Bohem), v prázdnotě, která z ní na nás dopadá, ve vděčnosti, kterou Bohu děkujeme, že se nad námi slitoval. Je to dar, který je potřeba přijmout.

Důvěru. Důvěru v Boží plán se mnou. Ten, který nalomenou třtinu nedolomí a doutnající knot nehasí (Mt 12, 20), ve mně dokončí, co započal (srov. Flp 1,6). Bude-li potřeba, pošle mi z druhého konce světa člověka, který by mi pomohl, který by mi otevřel oči. Ono to vlastně dost často bývá člověk nejbližší. Jde jen o umění rozpoznat okamžik, kdy pro mne nese cenný „dar světla“ (ať je to podáno jakkoliv). Bůh nepřestává toužit po mé spáse.

To poslední co chci dodat, je samotná modlitba. Ne jako povinnost víry, ale jako snaha být ve stálém spojení s Otcem, jako přebývání s Bohem. Chtějme se těšit na tyto osobní chvíle setkání s živým Bohem. V modlitbě se prosvětluje můj život, sjednocují střípky událostí a prožitků v celistvost pravdy, odhalují skutečné hodnoty věcí a událostí kolem a tím lépe rozumím životu. Modlitba dává křídla mé touze být Bohu blíž, učí zahlédnout či alespoň tušit skutečný poklad, abych měl dost síly se pohnout a nezůstával jen na okraji.

Kéž se nám to daří.
Aleš Ligocký

VŠEOBECNÝ ÚMYSL CHARITY

Aby se Charitě podařilo získat ke spolupráci více dobrovolníků s upřímnou snahou pomáhat.

KONKRÉTNÍ ÚMYSLY

- ❖ Aby se klientům Noclehárny sv. Martina dostalo potřebné duchovní podpory.
- ❖ Za manžele, kteří se vzájemně odcizili, aby u Boha našli sílu k obnovení svého vztahu a k záchraně rodiny.
- ❖ Za Boží pomoc pro ty, kdo jsou bez práce a hledají nové zaměstnání.
- ❖ Za posilu pro těžce nemocnou maminku i pro její blízké.

POHLED DÁLKOVÉHO STUDIA VOŠS OSTRAVA

Všichni se během svého života můžeme dostat do situace, kdy budeme potřebovat pro sebe, nebo pro své blízké nějakou sociální službu. Některé sociální události jako je např. stáří se týkají v podstatě nás všech. Populace všeobecně stárne a potřeba péče o seniory roste.

Existuje spousta organizací, které péči o seniory poskytují. Jako studenti Vyšší odborné školy sociální v Ostravě, jsme měli možnost strávit několik dní v Charitním domě pokojného stáří sv. Františka. Žijí tady občané starší 65 let z Bohumína a okolí, kteří nemohou ani s pomocí terénní služby nebo

příbuzných žít sami ve svém dosavadním domově. Věkový průměr uživatelů je však 89 let.

Charitní dům pokojného stáří sv. Františka se nachází v bezprostřední blízkosti farního kostela Narození Panny Marie ve Starém Bohumíně. Většina jeho obyvatel je silně věřících a kostel navštěvují pravidelně. Zahrada slouží k procházkám, k posezení, nebo k pořádání různých společných akcí.

Jak jsme se dozvěděli Charitní dům pokojného stáří sv. Františka je součástí Charity Bohumín. Vedoucí organizace Hedvika Běhálková je opravdu člověkem na svém místě. Společně se svými spolupracovníky dokázali vytvořit přátelské, domácí prostředí, kde je vždy k potřebám a přáním uživatelů přístupováno individuálně. Kolektiv pracovníků vytváří profesionální tým a poskytuje tak uživatelům odbornou péči.

Senioři se neradi vzdávají možnosti samostatně se rozhodovat a řídit i nadále svůj život. Uživatelé společně s personálem plánují nejen péči, ale i aktivity pro radost a rozptýlení. Senioři mohou mít pokoje vybaveny vlastním nábytkem, vymalováno podle svých představ a kdykoliv přijímat návštěvy. Mají možnost připravovat si jídlo sami, nebo si mohou jídlo předem vybrat a stravovat se ve společné jídelně, nebo na pokoji.

Práce se seniory je velice náročná a vyžaduje spousty odborných znalostí, ale také trpělivost a pochopení. Vytvořit příjemné prostředí a vůbec udržet takovou organizaci v chodu, vyžaduje obrovské nasazení a to nejen ze strany vedení. Všichni pracovníci Charitního domu sv. Františka svým profesionálním a přesto lidským přístupem umožňují seniorům prožívat důstojné stáří.

Doufáme, že během svého studia navštívíme spousty takových skvělých zařízení a jednoho dne se snad staneme členy nějakého profesionálního týmu nebo nějakou formou pomůžeme potřebným lidem.

Naše poděkování patří paní ředitelce a všem jejím kolegům, nejen za jejich obětavou práci, ale také za ochotu předávat své zkušenosti nám studentům. Moc všem děkujeme, přejeme mnoho dalších úspěchů ve Vaší nelehké práci.
Radana Stryková a Jindřich Gavenda z D 2. A

PŘÍBĚH PANA P.

Je mi 38 let. Mám jenom sestru a bratra, který žije v Ostravě. Nyní se stýkám jen se sestrou. O bratrovi já ani sestra nic nevíme. Dříve jsme s bratrem společně bydleli i s tátou, když zemřel, zůstali jsme v bytě sami dva, bratr se později odstěhoval. Po nějakém čase jsem přestal platit byt, pil jsem hodně alkoholu. Z práce mi přišlo, že mám hrubé porušení pracovní kázně, mám

přijít odevzdat věci, pracovní náčiní – byl jsem zámečník kolejových vozidel. Nakonec přišel i dopis, že se mám vystěhovat, jinak bude vystěhování probíhat pod dohledem policie. Tak jsem si našel most, a tam jsem půl roku přebýval. Pil jsem hodně alkoholu, vypil jsem i okenu, alpu...

Nakonec jsem byl vyřazen z úřadu práce, neměl jsem žádné peníze, neměl jsem co jíst. V létě jsem jedl jenom jablka a hrušky, které jsem sbíral. U Kališoku do Ovocné ulice jsem chodil na švestky, sbíral jsem vyhozený chleba u popelnic. Lidé vyhazují starý suchý chleba a dávají to vedle popelnic. Sbíral jsem oblečení v taškách a pomalu jsem se chystal na zimu: postupně jsem natahal pod most kalhoty, zimní boty, deky..., měl jsem tam hodně věcí. Měl jsem na sobě více vrstev, tři svetry a dvě zimní bundy. V botech jsem měl třeba čtvero ponožek, ale ta zima se dostane na ty prsty, i když máte čtvero ponožek. Když člověk nechodí, tak ty nohy rychle mrznou. I když jsem v noci spal, musel jsem se vzbudit a začít chodit, aby se ty nohy zase rozehrály. V hospodě na záchodku jsem si napouštěl vodu na pití do pet lahve.

Jednou se pod mostem objevila jedna holka, přinesla mi jídlo, salám a rohlíky, taky přišla o bydlení, pohádala se s mamkou a doma nebydlela. Dostala byt na statku s plesnivými stěnami, pobíhaly tam myši, občas jsem chodil přespat k ní. Bylo to lepší než být v mrazech pod mostem. I na vybydleném statku byla zima, ale pod mostem navíc fouká vítr a sníh. Majitel domu to ale hlídal, všiml si, že tam chodím přespávat a zakázal to. Zimu jsem tak přežil střídavě u kamarádky i pod mostem. Důsledkem je, že mi popraskala chodidla, kroucí se mi prsty a ve svém věku mám velmi silné revma.

Styděl jsem se za to, že jsem bez domova. Na jaře jsem se objevil u sestry. Nechala mě bydlet v malé chatce v Záblatí na zahradě. Měl jsem ale pořád problém s alkoholem. Sestra má dvě malé dcery, proto jsem nemohl bydlet u ní v bytě. Říkala mi, že v chatce nesmím pít, ale já jsem stejně pořád pil alkohol. Nakonec jsem tam dostal záchvat, zdálo se mi, že mě chce někdo zabít. Zamknul jsem chatku, a utíkal do záblatského lesa. Pořád se mi zdálo, že mě někdo nahání. Chtěl jsem se tam zakopat do země, schovat se před lidmi. Rukama jsem se snažil zahrabat do hlíny, nešlo to, tak jsem běhal po Záblatí, až na mě narazila městská policie. Byl jsem svléknutý do kamaš, celý od bláta a běhal jsem bosky s rozdrásanýma rukama po poli. Policisté se mě ptali, co vyvádím. Říkal jsem jim, ať mě zastřelí. Zeptali si mě, zda si nepotřebuji odpočinout v léčebně, zavolali mi sanitku, která mě odvezla do Havířova. Tam jsem se poprvé setkal s bohumínským panem psychiatrem. Z Havířova jsem jel přímo do Opavy. Takové halucinace jsem měl z toho, že jsem pořád popíjel různé formy laciného alkoholu.

Po předčasném ukončení léčby z mé strany jsem si myslel, že budu moci jít zpět do sestřiny chatky, ta mě tam ale již nepustila. A tak jsem šel zpět pod most.

Jednou jsem potkal kamaráda, který mi řekl o Charitě v Bohumíně, tak jsem se tam začal chodit pravidelně koupat. Začal jsem chodit do denního centra, s pomocí pracovníků jsem se zaevidoval na úřadě práce a opět dosáhl na sociální dávky hmotné nouze. Opět jsem si začal kupovat jídlo. Charita mi pomohla vyřídít ubytovnu v Bohumíně, kde mě paní vedoucí přijala na zkoušku, jestli nebudu pít. Ale na pokoji byl muž, který pil pořád víno, takže mě to lákalo a začal jsem opět pít nanovo. On pil svoje, já jsem pil svoje. Na ubytovně se jen pořád pilo a já jsem opět dostal halucinace, dostavila se alkoholová psychóza. Zase jsem měl pocit, že mě chce někdo zabít. Sebral jsem se, šel jsem dolů na vrátnici ubytovny, poprosil je o zavolání sanitky, že mám halucinace. Sanitka pro mě nepřijela s důvodem, že to není tak vážné, že mám zajet do nemocnice. Tak jsem šel do nemocnice ve Starém Bohumíně, odtud mě pak zavezli do Havířova a následně do Opavy. Tentokrát jsem tam byl 3,5 měsíce.

Halucinace mám z alkoholu, musím abstinovat, když bych se opět napil, vrátí se. Myslím, že mě chce někdo napadnout, pořád mě někdo nahání. Musím utíkat, utíkám, utíkám a pořád mám pocit, že mě chce někdo chytit – slyším hlasy těch lidí, říkají: „chytíme ho, bodneme ho nožem, utopíme ho, oběsíme ho“ – takové hlasy slyším. Hlasy jsou skutečné, živé, reálné. Utíkám až do úplného vyčerpání, pak si sednu na zem a ohlížím se, jestli někdo nejde. I když jsem už vystřízlivěl, pořád jsem ty hlasy slyšel, asi tak 4 dny.

V léčebně léky zabraly, hlasy se postupně ztrácely. Mají však taky vedlejší účinky. Všechno mi připadá zbytečné, když něco dělám, nedaří se mi to. Chci něco opravit nebo si zašít kalhoty, nic se mi nedaří. Nemůžu navléknout nit, umýt nádobí, všechno mi padá z ruky, oťukám nádobí, tkaničky se mi motají v ruce, nemůžu se vysmrkat do kapesníku, motají se mi prsty. Na co šáhnu, to se mi pokazí.

Chci, aby se všechno dalo do pořádku, ale moc v to nedoufám. Raději nechci dělat nic a nešahat na nic. Když něco dělám, tak to chci mít dokonalé. Když to není dokonalé, tak se mi to nelíbí. Chci to mít na 100% přesné, když se mi nic nedaří, raději na nic nesahám. Je to únavné, pořád bych spal. Nebaví mě číst knížky, kdysi jsem četl i poezii, díval se na televizi, psal jsem si deník, už mě nebaví si ho psát. Nemám ani chuť na jídlo, netěším se na něho. Jím, jen kvůli tomu, abych žil, abych fungoval, nejím s chutí, nemám to jako lahůdku. Dříve mě chutnalo všechno, jedl jsem okurky, jitrnice, pomeranče.

Teď mi nechutná nic, jím ze zvyku. (konec srpna – pan P., zaznamenala M. Vavrečková)

Tým denního centra:

Pan P. se koncem léta vrátil z Psychiatrické léčebny a ukázal se v denním centru, byl k nepoznání. Smutný, zamlklý, roztřesený, viditelně unavený, až apatický. Na dotazy sociální pracovnice nereagoval, až posléze sdělil, že už chce „skončit“. Komunikace byla velmi obtížná, a více méně jen z naší strany. Uživatel pořád opakoval, že půjde pod most, že tam počká „na konec“. „Na ubytovnu už se nevrátí“.

Pracovníci denního centra zalarmovali jeden druhého a hned jsme uživatele doprovodili k psychiatrovi. Tam jsme lékaře žádali o to, aby pana P. poslal zpět do léčebny. Toto však lékař odmítl s odůvodněním, že pro další hospitalizaci není žádný reálný důvod, pan P. musí bojovat. Uživatel podle něj chce jen řešit svou sociální a bytovou situaci. Poznamenali jsme, že uživatel má kde bydlet, jelikož má vyřízenou ubytovnu, a rozhodně to v jeho případě není problém bydlení, ale špatného psychického stavu. Lékař nás opět ubezpečil, že hospitalizace není třeba. Požádali jsme tedy o změnu léků a s uživatelem jsme se vrátili zpět do denního centra.

Dále jsme se z uživatele snažili vytáhnout, co jej trápí. V čem je vlastně problém. Později přiznal, že se v pokoji na ubytovně necítí dobře – „všichni se mu smějí, že byl v léčebně“. Dojednali jsme tedy jiný pokoj s jiným, klidným a přátelským spolubydlicím. Dále jsme se domluvili na tom, že společně podáme žádost na umístění do komunity, kde probíhá následná léčba u lidí, kteří si prošli alkoholovou závislostí. Tam bude mít podporu odborníků, režim a řád, ve kterém se cítí dobře. Uživatel byl z této možnosti nadšený, problémem bylo, že do podobné služby je samozřejmě pořadník, nevezmou vás ihned, čekáte minimálně 2 měsíce. A tak jsme podali žádost.

Paní ředitelka požádala pana P., aby jí ukázal místo, kde přespává pod mostem, když nespí na ubytovně. Šli jsme pěšky do polí, asi 2 km, to byl pátek odpoledne. Poté jsme pana P. doprovodily na ubytovnu s tím, že se v pondělí setkáme v denním centru. V pondělí ráno však uživatel nepřišel, nepřišel ani příští pondělí. Paní ředitelka zavolala na

ubytovnu, kde jí bylo oznámeno, že pan P. na ubytovně nepřespává, i když jí má uhrazenou. A tak rozhodla: vydaly jsme se na místo pod mostem, které nám pan P. ukázal. Když jsme přišly pod most a zavolaly jeho jméno, z pod dek se vynořila zabalená postava. Vypadalo to, jako by na nás čekal. Opět jsme se snažili povídáním zjistit, co je za problém. Uživatel neměl chuť jíst, moc nemluvil, byl slabý, bledý, roztřesený.

Nejdříve jsme jej donutili najíst se, napít se a pak postupně povídal: nový spolubydlící jej osočil, že zapomněl zamknout společný pokoj a kvůli tomu spolubydlícího okradli. Musel mu zaplatit 2000,- Kč. Informaci jsme si na ubytovně ověřili a byla to pravda. Pan P. už se opět na ubytovnu nechtěl vrátit. Znovu „chtěl skončit pod mostem“. A tak začal přespávat v Noclehárně sv. Martina. Snažili jsme se o to, aby začal pravidelně jíst, většinu času přes den trávil s námi, v kanceláři, v denním centru, u paní účetní, nejčastěji byl ve společnosti paní ředitelky a v její kanceláři. Pomalu se uklidňoval, začalo mu chutnat a více si povídal. Četl si knihy, začal se usmívat. Večer byl vždy doprovázen k Noclehárně sv. Martina, kde ho převzali animátoři, ráno ho vyzvedávala paní ředitelka a úkolovala ho po celý den drobnými úkoly, tak aby se cítil potřebný.

Nakonec u nás začal vykonávat veřejnou službu. Začal pomáhat v kuchyňce denního centra, začal pomalu získávat kdysi dávno ztracené sebevědomí. Po třech týdnech našeho společného „spolubytí“ se vrátil na ubytovnu a přestal utíkat. Byl hovornější, spokojenější, velmi příjemný. 1.11.2012 byl pan P. přijat do komunity, kde může být až 18 měsíců. Zde má prostor k tomu, aby si mohl znovu uspořádat svůj život. Než odjel, zašel se osobně rozloučit a poděkovat všem, kteří mu byli nápomocni – pracovníci na úřad práce, panu psychiatrovi, všem zaměstnancům denního centra a noclehárny a ředitelce Charity Bohumín. Vedoucí noclehárny pana P. zavezla charitním autem až na místo, kde sídlí komunita. Při odvozu se trochu bál, ale zároveň se usmíval a těšil na svůj nový začátek. Celý kolektiv panu P. drží palce a prosí Ducha svatého o dar síly a vytrvalosti.

Pracovníci denního centra